

[8] Shramenko N., Muzylyov D., Shramenko V. (2021) Rationalization of Grain Cargoes Transshipment in Containers at Port Terminals: Technology Analysis and Mathematical Formalization. In: Tonkonogyi V. et al. (eds) Advanced Manufacturing Processes II. InterPartner 2020. Lecture Notes in Mechanical Engineering. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-68014-5_10

УДК 656.223: 633.1

**ОРГАНІЗАЦІЯ ЛОГІСТИЧНИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАВОК
ВАНТАЖІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ**

**ORGANIZATION OF LOGISTICS CHAINS OF SUPPLY OF CARGOES
IN MODERN CONDITIONS**

В.М.Мурашко¹, А.В.Кущенко¹

¹Український державний університет залізничного транспорту (м.Харків)

V.M. Murashko¹, A.V. Kushchenko¹

¹Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)

В сучасних складних умовах нашої країни на фоні глобалізації та посилення конкуренції на ринку, ефективне управління логістичними ланцюгами поставок стає все більш важливим фактором успіху для підприємств. У глобальних логістичних системах, де товари перевозяться через кілька країн та континентів, відповідність термінам, якість товарів та зниження витрат є основними викликами. Особливе місце в цьому сенсі посіли зернові вантажі. Більшість компаній в цьому сегменті стикаються зі складністю координації та управлінням ланцюгами поставок. Організація ефективних та дієвих логістичних процесів може забезпечити підприємствам конкурентну перевагу та збільшення прибутку. Тому, вивчення проблем ланцюгів поставок зернових вантажів у транспортних логістичних системах та розробка ефективних стратегій управління є важливим завданням для аграрних, транспортних та логістичних компаній [1].

Унаслідок блокування морських портів формування логістичних ланцюгів поставок зернових вантажів стає вкрай важким, а український експорт зернових культур став зазнавати загрози. Вантажі на експорт традиційно перевозили залізницею або автотранспортом з місць навантаження та виробництва до портів. Зараз ці пункти призначення логістичних ланцюгів обмежені. В квітні 2022 року 22 млн. т. зернових було призначено для експорту, при цьому структура експорту фактично залишилась на попередньому рівні – в основному це зернові вантажі, руда та чорні метали. В той же час структура імпорту зазнала суттєвих змін, оскільки основними видами вантажів є гуманітарні та пальне[1]. Експортери намагаються вивозити продукцію за кордон через сухопутні залізничні переходи. Однак їхніх пропускнує спроможності наразі

недостатньо, в першу чергу через недосконалість логістичної інфраструктури, а також внаслідок низького рівня інтероперабельності.

Для вирішення цієї проблеми було прийнято ряд заходів з метою збільшення експорту зернових культур через порти Дунайського регіону, а також формування логістичних ланцюгів через залізничні та автомобільні пункти пропуску на західному кордоні України. Однак, фізичні обмеження інфраструктури транспортних мереж як в Україні, так і в сусідніх країнах, не дозволили значно збільшити обсяги експорту українських зернових культур у період з квітня по липень 2022 року (рис. 1).

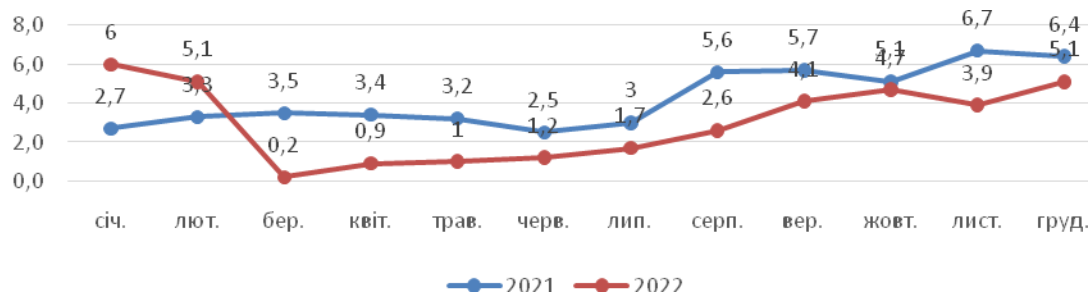

Рис. 1. Експорт зернових культур з України у 2021–22 рр., млн т (джерело: [3])

Для забезпечення успішної діяльності логістичних ланцюгів в складних сучасних умовах важливо переглянути деякі нормативні правила, наприклад, що пов'язані із порядком перетину кордону [4]. Логістичним та транспортним компаніям потрібно активно шукати варіантні схеми доставки, зокрема зосередитися на сухопутних шляхах, таких як залізниця незважаючи на обмежену пропускну здатність міждержавних переходів.

[1] Lomotko, D., Ohar, O., Kozodoi, D., Barbashyn, V., Lomotko, M. (2023). Efficiency of “Green” Logistics Technologies in Multimodal Transportation of Dangerous Goods. *Smart Technologies in Urban Engineering. STUE 2022. Lecture Notes in Networks and Systems*, vol 536. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-20141-7_74

[2] Логістика в умовах бойових дій: зміна ланцюгів постачання. URL: <https://buduysvoe.com/publications/logistyka-v-umovah-boyovyh-diy-zmina-lancyugiv-postachannya>

[3] Міністерство аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua>.

[4] Науково-технічні дослідження у галузі транспорту: колективна монографія / за заг. ред. Д.В. Ломотька. – Академія технічних наук України. – Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г.М. – 2022. Т1. – 216 с.